

A hontalan lokálpatrióta

KÖNYVKRITIKA - LXIII. évfolyam, 24. szám, 2019. június 14.

Végel László: Temetetlen múltunk. Önéletrajzi regény. Noran Libro Kiadó, Budapest, 2019, 272 oldal, 3590 Ft

A család- és mikrotörténetből ott lépünk át a személyes történelembe, amikor a diák Végel Újvidékre kerül. A horizont tágul: már nem csak a Tito és Rákosi közötti lövészárokban vergődő magyarokat látjuk, hanem Jugoszlávia többi népét is, beleértve azokat az eseményeket (például a '68-as belgrádi diáktüntetések), amelyekről mindeddig igen keveset tudtunk. Kiderül, hogy nem csak erről, hanem Jugoszláviáról is hiányosak voltak az ismereteink. Végel könyve rádöbbsen arra, hogy mindaz, amit a határ innenső oldaláról irigyeltünk, színes máz volt csupán. Egyúttal talán jobban megérthetjük azt is, hogy miért hullott darabokra 300 ezer áldozat árán ez a Tito személye által egybetákolt ország. „Jugoszlávia lett a bűnbak népei bűnei miatt” - írja a magát hontalan lokálpatriótának tekintő Végel. A könyv számos megállapítása közül ez az egyik legfontosabb.